

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE AKADEMİK BAŞARI İLİŞKİSİ: UI GREENMETRIC İLE URAP VE THE ÜNİVERSİTE SIRALAMALARININ KARŞILAŞTIRILMALI ANALİZİ*

Dr. Zeliha KALDIRIM**

Dr. Öğr. Üyesi İrem ÖZCAN***

Öğr. Gör. Dr. İlknur ERGÜN****

Araştırma Makalesi / *Research Article*

Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi
2023, 25 (MODAVICA Özel Sayısı),
ÖS187-ÖS206

ÖZ

Yükseköğretim kurumlarının akademik faaliyetleri, kampüs altyapıları ve müfredatları ile çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmedeki rolü oldukça önemlidir. Günümüzde birçok paydaş tarafından üniversitelerin sürdürülebilir kalkınmaya daha fazla destek vermesi talep edilirken, küresel üniversite sıralamalarına sürdürülebilirlik kriterinin eklenmesi yönünde de öneriler yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, üniversitelerin akademik performansları ile sürdürülebilirlik performansları arasında doğru yönlü bir ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Bu amaçla çalışmada basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Analizde, UI GreenMetric tarafından yayımlanan üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralaması ile URAP genel akademik başarı sıralaması ve THE muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralaması arasındaki ilişki ölçülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre diğer ülkelerin akademik başarı sıralaması ile sürdürülebilirlik sıralamaları arasında pozitif yönlü doğrusal bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ülkemizde de genel akademik başarı sıralaması ile sürdürülebilirlik başarısı arasında doğrusal yönlü bir ilişki tespit edilirken,

*Makale Gönderim Tarihi (Date of Submission): 26.11.2022; Makale Kabul Tarihi (Date of Acceptance): 04.02.2023

Bu çalışma, 22-25 Eylül 2022 tarihlerinde MÖDAV tarafından düzenlenen 19. Uluslararası Muhasebe Konferansında sunulan bildirinin, yeniden düzenlenmiş ve genişletilmiş halidir.

**Milli Eğitim Bakanlığı, zelihabilmez@hotmail.com, 0000-0002-7514-1006

***Haliç Üniversitesi, iremozcan@halic.edu.tr, 0000-0002-0991-3848

****Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, iergun@nku.edu.tr, 0000-0002-4958-4815

Atf (Citation): Kaldırım, Z., Özcan, İ., Ergün, İ. (2023). Çevresel Sürdürülebilirlik ve Akademik Başarı İlişkisi: UI Greenmetric ile Urap ve The Üniversite Sıralamalarının Karşılaştırılmalı Analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Özel Sayı*, 187-206.

sürdürülebilirlik sıralaması ile muhasebe ve finansman alanı başarı sıralaması arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yeşil Üniversite, Küresel Üniversite Sıralamaları, UI GreenMetric, THE, URAP

JEL Sınıflandırması: A20, I21, Q56

RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY AND ACADEMIC SUCCESS: AN ANALYSIS OF UI GREENMETRIC AND URAP AND THE UNIVERSITY RANKINGS

ABSTRACT

The role of higher education institutions in promoting environmental sustainability with their academic activities, campus infrastructures, and curricula is very important. Nowadays, many stakeholders demand that universities give more support to sustainable development, and many studies are carried out to add sustainability criteria to global university rankings. The study aims to determine whether there is a direct relationship between academic performance and the sustainability performance of universities. For this purpose, simple linear regression analysis was performed in the study. The relationship between the sustainability ranking of universities published by UI GreenMetric and the URAP overall success ranking and THE accounting and finance success ranking was measured. According to the results, it was determined that there was a positive linear relationship between the world's overall success ranking and sustainability achievements. While a linear relationship was found between the overall academic success ranking and the sustainability success in our country, no significant relationship was found between the sustainability ranking and the accounting and finance success rankings.

Keywords: Sustainability, Green University, Global University Rankings, UI GreenMetric, THE, URAP

JEL Classification: A20, I21, Q56

EXTENDED ABSTRACT

PURPOSE AND MOTIVATION

Universities are accepted as the leading producers of basic knowledge, which is the most important factor in realizing economic growth and shaping society's values by educating today and future decision-makers with the knowledge they produce.

In this context, it is extremely important for universities to raise awareness of sustainability, to be role models in society, to include sustainability in their education, and to internalize the subject. In many national and international studies, it is emphasized that universities are given to sustainability. Because accountants also often advise senior and middle management, they can significantly impact whether and how sustainability is considered in an organization. For this reason, it is thought that accounting departments in universities should also give importance to the subject.

From this point of view, this study was carried out to determine whether there was a direct relationship between the academic performances of universities and their sustainability performances determined.

METHODOLOGY

In the study, the sustainability ranking of UI GreenMetric 2021 and the academic success rankings of URAP Turkey and other country universities in 2021 were compared and the relationship between them was analyzed.

In addition, to measure the relationship between the success rankings of universities in the field of accounting and finance and the ranking of sustainability success, the UI GreenMetric 2021 ranking and THE accounting and finance field 2021 success ranking were compared and analyzed.

In this context, the study included;

68 universities to compare and analyze the top 71 universities in the UI GreenMetric 2021 sustainability rankings of other countries and the URAP 2021 academic success rankings of other countries,

66 universities to compare and analyze the 71 universities in the UI GreenMetric 2021 sustainability ranking of Turkey and the URAP 2021 academic success rankings of Turkey,

29 universities to compare and analyze the 37 universities in the 2021 THE accounting and finance academic success rankings and the universities in the UI GreenMetric 2021 sustainability ranking of Turkey

In the study, the linear regression method, a statistical analysis method that examines the variables that have a cause-effect relationship and is used to model this relationship, was used.

RESULTS AND DISCUSSION

As a result of the analysis, a significant and positive relationship was determined between the URAP 2021 academic success rankings of other countries and the UI GreenMetric 2021 sustainability rankings of other countries, and it was seen that the success ranking could explain 23.7% of the sustainability ranking.

While a linear relationship was determined between the URAP 2021 academic success rankings of Turkey and the UI GreenMetric 2021 sustainability ranking of Turkey, it could only explain 7.8% of the sustainability ranking of the success ranking.

A significant relationship could not be determined between THE accounting and finance field 2021 academic success ranking of Turkey and UI GreenMetric 2021 Turkey sustainability ranking.

CONCLUSION AND IMPLICATIONS

As a result of the analysis, a positive and significant relationship was tested between the sustainability rankings of the leading universities in Turkey and other countries and their academic success. However, a strong relationship could not be found in universities in Turkey as much as the relationship between universities in other countries and their academic success.

Studies show that for universities to give more importance to the issue of sustainability, institutions that make academic success rankings should update their success criteria and integrate their sustainability activities into these criteria. Thus, universities can become role models for sustainable development in society by implementing green policies such as energy efficiency, water conservation, and waste management and increasing the sustainability curriculum instead of focusing only on academic success.

1. GİRİŞ

Küresel ısınma, salgınlar, iklim değişikliği, zorunlu göçler, enerji ve gıda krizi, doğal alanların yok edilmesi, siyasi çatışmalar ve daha birçok sorunla karşı karşıya kalmış olan dünyamızda sürdürülebilir kalkınma çok önemli bir hale gelmiştir. Dünya artık geçmişte başlamış olup halen sürdürdüğü tahribatı sorumsuzca devam ettirmek ya da sürdürülebilir bir dünya için elinden geleni yapmak arasında bir tercih yapmak durumundadır (Bozoğlu & Ciğerim, 2022, 146). Sürdürülebilir kalkınma, dünyamızı tehdit eden küresel riskleri ortadan kaldırmak veya en aza indirilebilmek için gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak kaynakları yok etmeksizin yaşanılabilir bir gezegen inşa etmek olarak ifade edilmektedir. Başka bir deyişle, dünya ekonomilerinin başarısı toplumun yaşayabilirliğine bağlıdır ve toplumun başarısı çevrenin yaşayabilirliğini gerektirir (Amaeshi, Muthuri & Ogbechie, 2019, 2).

Sürdürülebilir bir kalkınma, geniş kapsamlı ve geleceği şekillendiren dönüşümleri ve bakış açılarında temel değişimleri içerir. Bu tür köklü değişiklikler, bireylerin yeni tutumlar benimsemelerini ve daha büyük bir farkındalık geliştirmelerini gerektirmektedir ki bu ancak eğitim sisteminin sağladığı sistematik öğrenme ile gerçekleştirilebilir. Bu sebeple eğitim, sürdürülebilirlik süreçlerinin ayrılmaz bir bileşenidir (Mishelsen & Fischer, 2017, 2). Bu amacın

gerçekleştirilebilmesi, sürdürülebilir kalkınmanın ayrılmaz bir parçası olan eğitimde öğrenme süreçlerinin değiştirilmesi ile mümkün olacaktır (Vare & Scott, 2007, 2).

Üniversiteler, ekonomik büyümeyi gerçekleştirmede en önemli unsur olan temel bilginin en önde gelen üreticileri olarak kabul edilmekte (Carree ve diğerleri, 2014, 395) ve ürettikleri bilgi ile günümüz ve gelecekteki karar vericileri eğiterek toplumun değerlerini şekillendirmektedirler (Godemann ve diğerleri, 2014, 220). Bugünün yöneticileri, sosyal ve çevresel yönlerden etkisi olan kararları alırken daha fazla zorluklar yaşamaktadırlar. Bu nedenle muhasebecilerden geleneksel sorumluluklarını yerine getirmenin yanında stratejik ve operasyonel kararları alırken yönetime destek sağlamaları da beklenmektedir. Geçmişten bu yana muhasebeciler, bir işletmenin varlıklarının yönetimi, finansal yönetim ve finansal raporlamadan sorumlu olmuşlardır. Bununla birlikte mesleki bilgi ve becerileri, bir işletmenin varlık ve sermaye yönetiminde daha geniş bir alanda etkin bir şekilde görev almalarını sağlamaktadır ve yapılan araştırmalar da bunu desteklemektedir. Belirsizlik ortamında karar alma, önceki uygulamaları iyileştirme, yeni iş fırsatlarını, yenilikçi süreçleri, ürün ve hizmetleri tespit etme gibi stratejik ve operasyonel kararları alınırken, mesleki yetkinlikleri ve becerileri ile muhasebecilerin de karar sürecinde yer almaları beklenen bir durumdur (IFAC, 2015,14). Bu nedenle, karar sürecinde oldukça önemli bir konumda olan muhasebecilerin sürdürülebilirlik konusunu içselleştirmeleri açısından diğer yöneticilerde olduğu gibi üniversitelerde aldıkları eğitimin son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

Günümüzde, toplumun çevresel baskılarına cevap verebilecek, yenilikçi ve verimli fikirler üretebilen profesyonellere ihtiyacın artması özellikle yükseköğretim kurumlarının üzerinde bir baskı oluşturmaktadır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda ortaya çıkan küresel sorunlara, akademisyenlerin sürdürülebilir çözümler sunması beklenmektedir. Ayrıca üniversitelerin sürdürülebilirliği içselleştirmiş mezunlar vermek yoluyla toplumun ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra kendi sürdürülebilirliklerini de sağlamaları gerekmektedir (Bozoğlu & Ciğirim, 2022, 146).

Çevresel kaygıların arttığı günümüzde üniversitelerin artık sadece araştırma ve eğitim ile ilgili başarılarının değerlendirilmesi eleştirilmektedir. Toplum, üniversitelerin sahip olduğu imkânlar nedeni ile sürdürülebilirlik çalışmalarına öncülük etmelerini ve yeşil üniversite olmalarını beklemektedir. Bu beklenti doğrultusunda, üniversitelerin akademik başarısının yanı sıra sürdürülebilirlik performanslarının da ölçülmesinin ve aralarındaki ilişkinin tespit edilmesinin önem arz ettiği düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, üniversitelerin akademik performansları ile sürdürülebilirlik performansları arasında doğru yönlü bir ilişki olup olmadığını tespit etmek olarak belirlenmiştir.

Günümüzde birçok uluslararası sıralama kuruluşu tarafından çeşitli kategorilere göre üniversite başarı sıralamaları yapılmaktadır. Times Higher Education (THE-Times Yükseköğretim Kuruluşu), Quacquarelli Syndoms World University Rankings (QS - Dünya Üniversite Sıralaması), Akademic

Ranking of World Universities (ARWU - Dünya Üniversiteleri Akademik Sıralaması), University Ranking By Academic Performance (URAP), National Taiwan University Ranking (NTU), Webometrics (World Universities' Ranking to the Web), G-Factor International University Rankings (Google Search Uluslararası Üniversiteler Sıralaması), HEEACT (Performance Ranking of Scientific Papers for World Universities) bunlardan bazılarıdır. Bu kuruluşların araştırmalarından farklı olarak University of Indonesia GreenMetric (UI GreenMetric) ise üniversite kampüslerindeki sürdürülebilirlik çalışmalarını değerlendiren ve sıralayan bir kuruluştur.

Çalışmada Türkiye'deki üniversitelerin akademik açıdan en geniş kapsamlı ve ayrıntılı olarak sıralanması sebebiyle University Ranking by Academic Performance (URAP) tercih edilirken, URAP'ın muhasebe ve finansman alanı bazında sıralamaya imkân vermemesi ve Türkiye'deki üniversiteler için en geniş kapsamlı muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralaması sunması sebebiyle THE performans ölçüsü olarak tercih edilmiştir. Üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralamaları için ise UI GreenMetric performans ölçüsü kullanılmıştır. Bu bağlamda çalışmada üç farklı performans ölçüsü yer almaktadır.

Bu kapsamda öncelikle Türkiye ve diğer ülke üniversitelerinin akademik başarı sıralaması (URAP Türkiye ve URAP Diğer Ülkeler Akademik Başarı Sıralaması) ile üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralamaları (UI GreenMetric Türkiye ve UI GreenMetric Diğer Ülkeler Sürdürülebilirlik Sıralamaları) karşılaştırılmıştır. Ardından Türkiye'deki üniversitelerin muhasebe ve finansman alanı başarı sıralaması (THE-Türkiye-Muhasebe ve Finansman Başarı Sıralaması) ile sürdürülebilirlik sıralamaları (UI GreenMetric Sürdürülebilirlik sıralaması) arasındaki ilişki tespit edilmiştir.

Çalışmada “UI GreenMetric diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralaması” olarak adlandırılan veriler kuruluşun resmi internet sitesinde “UI GreenMetric Dünya Sıralaması” olarak, “URAP diğer ülkeler akademik başarı sıralaması” olarak adlandırılan veriler ise kuruluşun resmi internet sitesinde “URAP Dünya Sıralaması” olarak yer almaktadır. Çalışmada Türkiye'deki ve diğer ülkelerdeki veriler ayrı olarak analiz edildiğinden kavram karmaşası olmaması adına “Dünya” kelimesi yerine “Diğer Ülkeler” ifadesi kullanılmıştır.

1.1.Sürdürülebilirlik ve Üniversiteler

Yükseköğretim kurumları geleceğin profesyonellerini eğiterek daha adil ve daha sürdürülebilir bir toplum inşa edebilmektedirler. Ulusal ve uluslararası birçok akademik çalışmada sürdürülebilirliğin üniversitelerdeki önemine vurgu yapılmaktadır. 1992 yılında Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nın (Yeryüzü Zirvesi) en önemli belgesi olan Gündem 21'de eğitimin, sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek ve insanların çevre ve kalkınma konularını ele alma kapasitelerini geliştirmek için kritik öneme sahip olduğu vurgulanmıştır (United Nations Sustainable

Development, 1992, sec. 6). Sürdürülebilir kalkınma için eğitimin önemini pek çok kez vurgulayan uluslararası girişimler arasında “BM Gündemi 2030” ve UNESCO girişimi olan “Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim”, üniversitelerin daha sürdürülebilir bir toplum inşa etmek ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmadaki önemli rolünü vurgulamışlardır (Çardak ve diğerleri, 2022, 85; Fissi ve diğerleri, 2021, 2; Filho ve diğerleri, 2019, 286).

UNESCO’nun Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitime İlişkin Küresel Eylem Programı (2015-2019)’nda beş öncelikli eylem alanına odaklanılmıştır (Michelsen & Fischer, 2017, 5);

Öncelikle sürdürülebilir kalkınma hedefli eğitim vermek için eğitim kurumlarında buna uygun bir iklim yaratılması ve eğitim stratejilerinin ulusal ve uluslararası yönergelere entegre edilmesi gerekir.

Sürdürülebilirlik sadece öğretilmemeli, eğitim kurumları kendi değerlerini, yapılarını ve yönetimlerini de sürdürülebilir olmak için dönüştürmelidirler.

Sürdürülebilir kalkınma için eğitimcilerin de eğitilmesi ve yeterliliklerini geliştirmesi gereklidir. Ancak bu şekilde eğitimciler, eğitim verirken sürdürülebilir kalkınmaya destek verebilirler.

Gençler, sürdürülebilir kalkınma alanında siyasi stratejilerin geliştirilmesine ve uygulanmasına dâhil edilerek, gençlerin harekete geçmeleri sağlanabilir.

Küresel kalkınmayı sağlamak için çeşitli grupların bir araya gelip tartışabileceği, sorunları anlayıp çözüm önerileri getirebileceği ağlar oluşturulmalıdır. Bu ağların oluşturulması, yerel topluluklarda sürdürülebilir kalkınmanın başarısına katkıda bulunur ve eğitim hizmetlerinin kalitesini artırır.

Yükseköğretim kurumları, geleceğin profesyonelleri yetiştirdikleri ve eğitim kurumları arasında çok önemli bir yere sahip oldukları için eğitimdeki sürdürülebilir dönüşümde yer almak durumundadırlar. Bu bağlamda üniversitelerin verdikleri eğitim içerisinde sürdürülebilirliğe ne ölçüde yer verdikleri son derece önemlidir. Gelecekte önemli kararlar verecek muhasebe profesyonellerini yetiştirmek amacıyla muhasebe ve finansman eğitimi veren üniversitelerin de bu süreçte önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Yönetimsel kararlar için gerekli bilginin zamanında alınması ve yorumlanması açısından muhasebe alanı son derece önemlidir. Muhasebeciler, üst ve orta yönetime sıklıkla tavsiyelerde bulduklarından bir organizasyonda sürdürülebilirliğin dikkate alınıp alınmadığı ve sürdürülebilirlik konusunun nasıl değerlendirildiği üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilmektedirler (Schaltegger & Zvezdov, 2015, 334). Aynı zamanda, dış paydaşlar yalnızca işletmelerin ne kadar kâr ettiği değil, bu kârı nasıl elde ettiği bilgisini de öğrenme beklentisindedirler. Sürdürülebilir değere yatırım yapmanın önemini kavramış olan sermaye sahipleri için finansal bilgilere ek olarak finansal olmayan performans sonuçlarının da sunulması gerekmektedir. Bu hususta sürdürülebilir muhasebe ve finansman verileri ile hazırlanan entegre raporlar sunulmaktadır (Sultanoğlu & Akdoğan, 2020, 21). Sürdürülebilirliği benimsemiş, yüksek sürdürülebilirlik düzeyine sahip işletmelerin hem borsa hem de muhasebe ölçütlerinde düşük sürdürülebilirlik düzeyine sahip

benzer şirketlere göre yıllar içerisinde önemli ölçüde daha başarılı olduğu tespit edilmiştir (IFAC,2015,11). Dolayısı ile muhasebe eğitiminde de sürdürülebilirlik son derece önemlidir.

1.2. Yeşil Üniversiteler

Yeşil teknoloji, yeşil enerji, yeşil tarım, yeşil üretim gibi kavramlardan sonra yükseköğretimde de 1990'lı yıllardan itibaren yeşil kampüs ifadesi kullanılmaya başlandı. 2000'li yıllardan sonra ve özellikle 2010'dan itibaren “yeşil kampüs”, “yeşil üniversite” ve hatta “yeşil müfredat” ifadeleri literatürde yer edindi. Çevresel kaygıların artması, sürdürülebilirlik konularının gündeme gelmesi ile üniversitelerin artık eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinin ötesinde kampüs alt yapılarını çevre dostu haline dönüştürürken, müfredatlarını da bu konuda güncelleyerek sürdürülebilirliğin bir parçası haline gelme çabalarına girdikleri görülmektedir (Atıcı ve diğerleri, 2021, 3).

1990 yılında imzalanan ve üniversitelerde sürdürülebilirlik çalışmaları açısından ilk resmi taahhüt olma özelliği taşıyan Tallories Deklarasyonu son derece önemli bir belge niteliği taşımaktadır (Khan, 2013, 47). Zaman içerisinde bu deklarasyon, birçok üniversite tarafından imzalanmış ve günümüzde sürdürülebilir kalkınma, derecelendirme programları arasında yerini almıştır. Artan sayıda üniversitede çevre yönetim planları ve çevre denetim sistemleri oluştururken bazı üniversiteler ise bir adım daha ileri giderek sürdürülebilirlik raporları yayınlamaktadırlar (Michelsen & Fischer, 2017, 14).

Üniversiteler hakkında daha fazla bilgiye sahip olmak ve karşılaştırma yapmak amacıyla dünyanın birçok ülkesinde üniversite sıralama sistemleri geliştirilmiştir. Bir üniversitenin bu sıralamadaki konumuna göre performansı, üretkenliği ve kalitesi değerlendirilebilmektedir. Çoğu küresel üniversite sıralaması öğretim ve araştırma olmak üzere iki temel kritere göre oluşturulmaktadır. Ancak iklim değişikliği etkilerinin ve endişelerinin arttığı günümüzde, üniversitelerin başarı sıralamalarında yalnızca araştırma ve öğretimle ilgili faaliyetlerini esas almak çok defa eleştirilmiştir. Dolayısıyla üniversitelerin iklim değişikliğinin gerektirdiği değişim sürecine öncülük etmesi ve paydaşlara bilgi sağlaması beklenmektedir (Findler ve diğerleri, 2018, 11). Bu durumda yeşil üniversite olarak nitelendirilmek, üniversitelerin tercih edilmesinde de önem arz etmektedir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Çalışmanın bu bölümünde, ulusal ve uluslararası literatürde üniversitelerin THE, QS, URAP, NTU ve UI GreenMetric başarı sıralamaları esas alınarak yapılan çalışmalara ve elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Doğan (2017) çalışmasında, akademik performansı baz alan dokuz uluslararası üniversite sıralama sisteminin 2015 yılına kadar yaptıkları sıralamalarını ve benzerliklerini tespit etmiştir. THE, QS, URAP ve UI GreenMetric sıralamalarının yer aldığı analiz sonucunda elde edilen verilere göre aynı yıllarda yapılan sıralamalarda THE ve QS en az benzerlik gösteren sıralamalar olarak bulunmuştur. Çalışmada, üniversite konumlarının önemli bir değişken olduğu ve yıl değişkeni ile birlikte benzerlikten sapmanın en fazla URAP ve THE sıralamalarında görüldüğü tespit edilmiştir.

Salvioni ve diğerleri (2017), 2015 yılında Dünya Üniversitelerinin Akademik Sıralaması (Academic Ranking of World Universities-ARWU)'nda yer alan üniversitelerin web sitelerindeki bilgilerin analizi aracılığıyla sürdürülebilir yönetim yönelimlerini gözlemlemiştir. Çalışmada, yönetimdeki sürdürülebilirlik kültürünün derecesi ile üniversitelerin uluslararası sıralamadaki konumları arasında bir bağlantı olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Analize dâhil edilen üniversitelerin, STARS (Sustainability Tracking, Assessment & Rating System, Sürdürülebilirlik İzleme, Değerlendirme ve Derecelendirme Sistemi) online platformu aracılığıyla performans sürdürülebilirlik verileri karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, sürdürülebilirlik vizyonuna dayalı bir yönetim yaklaşımı benimsemiş olan üniversitelerin daha yüksek bir sıralamaya sahip olduğunu göstermiştir.

Muñoz-Suárez ve diğerleri (2020), ARWU, THE, QS ve Webometrics olmak üzere dört küresel üniversite sıralama kuruluşunun ilk 500'ünde yer alan üniversiteler üzerinden bir analiz gerçekleştirmiştir. Coğrafi dağılım, yaş, teknoloji odaklılık ve hukuki yapılarına göre analiz edilen üniversitelerin UI GreenMetric sıralamaları karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre üniversitelerin akademik performansları ile çevreye duyarlılıkları arasında düşük bir ilişki bulunmuş ve üniversiteleri sürdürülebilirliğe teşvik etmek amacıyla üniversite derecelendirme kriterlerinin çevresel göstergeleri de içermesi tavsiye edilmiştir.

Galleli ve diğerleri (2020) tarafından gerçekleştirilen analizde UI GreenMetric ve THE verileri kullanılarak üniversite başarı sıralamalarında sürdürülebilirliğin etkisi ölçülmüştür. Analiz sonucunda, farklı ülkelerdeki üniversitelerin yerel faktörler dikkate alınarak sıralamaya katılması gerekliliği vurgulanmıştır. Farklı kültürlere sahip üniversitelerin başarı sıralama gereksinimlerine ne derece uyum sağladıklarının araştırılması önerilmiştir.

Burmann ve diğerleri (2021), THE ve UI GreenMetric sıralamalarından elde edilen ortak 11 kriter ile 718 üniversiteden oluşan örneklem üzerinden bir analiz gerçekleştirmiştir. Objektif, şeffaf ve tekrarlanabilir kriterlerin ağırlıklandırılmasına izin veren bir metodoloji önerisi sunulmuştur. Duyarlılık analizi sonucunda eğitim ve öğretim kriterlerine sürdürülebilirliğin eklenmesi ile birlikte üniversite sıralamasının önemli ölçüde değiştiği görülmüştür.

Atıcı ve diğerleri (2021), üniversitelerin akademik performansları ile ‘yeşil olma’ arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmada, UI GreenMetric başarı sıralamalarını ARWU, THE, QS ve NTU başarı sıralamaları ile karşılaştırmıştır. Elde edilen sonuçlara göre yeşil olmanın üniversite başarı sıralamalarına yansıdığı görülmüş ve çevresel sürdürülebilirliğin üniversiteler için rekabet avantajı sağlayabileceği ortaya koyulmuştur.

Shan ve diğerleri (2021), Avustralya ve Yeni Zelanda üniversitelerinde sürdürülebilirlik raporlaması ve üniversitelerin sıralaması arasındaki ilişkiyi analiz etmiş ve sürdürülebilirlik raporlaması ile üniversite sıralamaları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit etmişlerdir. Ayrıca sürdürülebilirlik raporlarına ek olarak web siteleri aracılığı ile bu raporların yayınlanmasının üniversite sıralama sistemleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu belirtmişlerdir.

3. METODOLOJİ

Bu bölümde çalışmanın amacı, kapsamı ve çalışmada kullanılan veri seti açıklanarak çalışmada yer alan üniversitelerin listesi sunulmuştur. Çalışmada kullanılan yöntem, araştırmanın modeli ve yapılan analizler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Çalışmanın Amacı, Kapsamı ve Veri Seti

Çalışmanın amacı, üniversitelerin akademik performansları ile sürdürülebilirlik performansları arasında doğru yönlü bir ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Ayrıca muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralaması ile sürdürülebilirlik sıralaması arasındaki ilişkinin de ölçülmesi amaçlanmıştır.

Günümüzde birçok uluslararası sıralama kuruluşu tarafından çeşitli kategorilere göre üniversite başarı sıralamaları yapılmaktadır. Çalışmada Türkiye’deki üniversitelerin akademik olarak en geniş kapsamlı ve ayrıntılı olarak sıralanması sebebiyle URAP tercih edilirken, URAP’ın muhasebe ve finansman alanı bazında sıralamaya imkân vermemesi ve Türkiye’deki üniversiteler için en geniş kapsamlı muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralaması sunması sebebiyle THE tercih edilmiştir. Üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralaması için ise, performans ölçüsü olarak UI GreenMetric kullanılmıştır. Bu nedenlerle çalışmada üç farklı performans ölçüsü yer almaktadır.

UI GreenMetric, 2010 yılında Endonezya Üniversitesi tarafından kurulmuştur. Bu üniversite sıralama sistemi dünya üniversitelerini yeşil kampüs ve sürdürülebilirlikle ilgili faaliyetleri açısından sıralamayı amaçlamaktadır. Üniversitelerin sıralamadaki konumunu belirlemek için 6 farklı parametre kullanılmaktadır. Bu parametreler; altyapı ve yerleşim, enerji ve iklim değişikliği, atık, su, ulaşım ve eğitimidir.

THE araştırma, öğretim, alıntılanma sayıları, uluslararası görünüm ve ticari kazanç olmak üzere 5 farklı değişken ışığında sıralama yapmaktadır. THE, derecelendirme ölçülerini ayrıştırması ve ölçü yüzdelere erişim imkânı vermesi nedeniyle çalışmalarda en çok tercih edilen kuruluştur.

URAP 2009 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü tarafından kurulmuş olup makale sayısı, atıf sayısı, toplam bilimsel doküman sayısı, doktora mezunu öğrenci sayısı ve öğretim üyesi/öğrenci sayısı puanlarını kullanarak başarı sıralaması yapan kuruluştur.

Çalışma üç endeksin de 2021 yılı verilerinden oluşmaktadır. Bu bağlamda UI GreenMetric 2021 yılı diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralamasında 956 üniversite, UI GreenMetric 2021 yılı Türkiye sürdürülebilirlik sıralamasında 71 üniversite, URAP diğer ülke üniversitelerinin akademik başarı sıralamasında 3002 üniversite, URAP Türkiye akademik başarı sıralamasında 179 üniversite, THE muhasebe ve finansman alanı Türkiye akademik başarı sıralamasında 37 üniversite tespit edilmiştir.

Çalışma kapsamında üniversitelerin, THE ve URAP derecelendirme kuruluşlarınca yapılan akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralaması arasında doğru yönlü bir ilişki olup olmadığını tespit etmek amacıyla;

2021 yılı UI GreenMetric diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralamasında yer alan ilk 71 üniversite ile URAP diğer ülke üniversiteleri akademik başarı sıralamasında yer alan üniversiteleri karşılaştırıp analiz etmek için her iki sıralamada da yer alan 68 üniversite,

2021 yılı UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralamasında yer alan 71 üniversite ile URAP Türkiye akademik başarı sıralamasında yer alan üniversiteleri karşılaştırıp analiz etmek amacıyla her iki sıralamada yer alan 66 üniversite,

2021 yılı THE muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralamasında yer alan 37 üniversite ile UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralamasında yer alan üniversitelerin karşılaştırılması amacıyla her iki sıralamada yer alan 29 üniversite analize dâhil edilmiştir.

Bu amaçla, UI GreenMetric 2021 yılı sürdürülebilirlik sıralaması ile URAP Türkiye ve diğer ülke üniversitelerinin akademik başarı sıralamaları karşılaştırılmış ve aralarındaki ilişki analiz edilmiştir. URAP akademik başarı sıralamasında alan bazlı sıralama yapılamaması sebebiyle ülkelerin muhasebe ve finansman alanındaki akademik başarıları ile UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralamaları arasındaki ilişki THE endeksindeki Türkiye muhasebe ve finansman alanı sıralaması kullanılarak analiz edilmiştir. Bu bağlamda UI GreenMetric 2021 yılı sürdürülebilirlik sıralaması ile THE muhasebe ve finansman alanı 2021 yılı akademik başarı sıralaması analize tabi tutulmuştur.

Çalışmanın örneklemini her üç endekste de yer alan üniversiteler oluşturmuştur. Tablo 1'in ikinci sütununda diğer ülke üniversitelerinin UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralamaları ile URAP akademik başarı sıralamasında aynı anda yer alan, üçüncü sütunda Türkiye'deki üniversitelerin UI

GreenMetric sürdürülebilirlik sıralamaları ile URAP akademik başarı sıralamasında aynı anda yer alan ve dördüncü sütunda Türkiye’deki üniversitelerin UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralamaları ile THE – Muhasebe ve Finansman alanı akademik başarı sıralamasında aynı anda yer alan üniversiteler alfabetik sıraya uygun olarak sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışmaya Konu Olan Üniversiteler

Sıra No	UI GreenMetric-URAP Diğer Ülke Üniversiteleri	UI GreenMetric-URAP Türkiye Üniversiteleri	THE-Muhasebe ve Finansman Türkiye Üniversiteleri
1	Al-Balqa Applied University	İstanbul Teknik Üniversitesi	Akdeniz Üniversitesi
2	Bangor University	Adıyaman Üniversitesi	Aksaray Üniversitesi
3	Benemérita Universidad Autónoma de Puebla	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
4	Carleton University	Akdeniz Üniversitesi	Atatürk Üniversitesi
5	Chaoyang University of Technology	Aksaray Üniversitesi	Atılım Üniversitesi
6	Czech University of Life Sciences Prague	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	Başkent Üniversitesi
7	Da-Yeh University	Anadolu Üniversitesi	Bilkent Üniversitesi
8	Dublin City University	Ankara Üniversitesi	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
9	Freie Universität Berlin	Antalya Bilim Üniversitesi	Çukurova Üniversitesi
10	Hame University of Applied Sciences	Atatürk Üniversitesi	Çankaya Üniversitesi
11	Institut Teknologi Sepuluh Nopember	Atılım Üniversitesi	Dokuz Eylül Üniversitesi
12	IPB University	Bartın Üniversitesi	Düzce Üniversitesi
13	Istanbul Technical University	Başkent Üniversitesi	Ege Üniversitesi
14	Kasetsart University	Bayburt Üniversitesi	Erciyes Üniversitesi
15	Keele University	Bilecik Üniversitesi	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
16	King Abdulaziz University	Bilkent Üniversitesi	Gaziantep Üniversitesi
17	Leiden University	Bingöl Üniversitesi	Gebze Teknik Üniversitesi
18	Leuphana Universität Luneburg	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	İstanbul Teknik Üniversitesi
19	Lincoln University	Bursa Uludağ Üniversitesi	Marmara Üniversitesi
20	Luiß University	Çankaya Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
21	Mahidol University	Çukurova Üniversitesi	19 Mayıs Üniversitesi
22	National Chi Nan University	Dicle Üniversitesi	Özyeğin Üniversitesi
23	National Chin-Yi University of Technology	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sabancı Üniversitesi
24	National Pingtung University of Science&Technology	Düzce Üniversitesi	Sakarya Üniversitesi
25	National Yunlin University of Science&Technology	Ege Üniversitesi	Selçuk Üniversitesi
26	Nottingham Trent University	Erciyes Üniversitesi	Süleyman Demirel Üniversitesi
27	Politecnico di Torino	Erzurum Teknik Üniversitesi	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
28	Princess Nourah Bint Abdulrahman University	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
29	Riga Technical University	Fırat Üniversitesi	Yeditepe Üniversitesi
30	RUDN University	Gazi Üniversitesi	
31	Shinshu University	Gaziantep Üniversitesi	
32	Umwelt-Campus Birkenfeld	Gebze Teknik Üniversitesi	
33	Universidad Autónoma De Nuevo León	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	
34	Universidad Complutense De Madrid	Hitit Üniversitesi	
35	Universidad de Alcalá	İğdır Üniversitesi	
36	Universidad De Antioquia	İnönü Üniversitesi Malatya	
37	Universidad De Santander	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	
38	Universidad del Rosario	İzmir Teknoloji Enstitüsü	
39	Universidad Nacional de Colombia	Kadir Has Üniversitesi	
40	Universidad Tecnológica de Pereira	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	

Tablo 1. Çalışmaya Konu Olan Üniversiteler (devamı)

41	Universidade de Sao Paulo USP	Kastamonu Üniversitesi	
42	Universidade Federal de Lavras - UFLA	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	
43	Università degli Studi dell'Aquila	Kto Karatay Üniversitesi	
44	Università degli Studi di Genova	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	
45	Università degli Studi di Torino	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	
46	Università di Bologna	Marmara Üniversitesi	
47	Universitas Diponegoro	Mersin Üniversitesi	
48	Universitas Gadjah Mada	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	
49	Universitas Indonesia	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	
50	Universitat Autònoma de Barcelona	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	
51	Universität Bremen	19 Mayıs Üniversitesi	
52	Université de Sherbrooke	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	
53	Universiti Malaya	Özyeğin Üniversitesi	
54	Universiti Malaysia Sabah (UMS)	Piri Reis Üniversitesi	
55	Universiti Putra Malaysia	Sabancı Üniversitesi	
56	University College Cork	Sakarya Üniversitesi	
57	University of A Coruña	Selçuk Üniversitesi	
58	University of California, Davis	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	
59	University of Campinas	Stüeyman Demirel Üniversitesi	
60	University of Connecticut	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	
61	University of Eastern Finland	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	
62	University of Groningen	Trakya Üniversitesi	
63	University of Limerick	Uşak Üniversitesi	
64	University of Nottingham	Yeditepe Üniversitesi	
65	University of Pécs	Yıldız Technical Üniversitesi	
66	University of Southern Denmark	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	
67	University of Warwick		
68	Wageningen University & Research		

Kaynak: Times Higher Education (Türkiye – Muhasebe ve Finansman)[†]

University Ranking by Academic Performance (Diğer Ülkeler)[‡]

University Ranking by Academic Performance (Türkiye)[§]

3.1. Çalışmanın Yöntemi ve Analizler

Çalışmada, aralarında sebep sonuç ilişkisi bulunan değişkenleri inceleyen ve bu ilişkiyi modelleyen istatistiksel bir analiz yöntemi olarak basit doğrusal regresyon kullanılmıştır. Regresyon analizi, birçok alanda kullanılan istatistiksel tekniklerden biridir. Basit doğrusal regresyon analizinde bir bağımlı (Y) bir de bağımsız değişken (X) bulunmaktadır ve Y bağımlı değişkenin tek bir bağımsız değişken X ile arasındaki ilişkinin doğrusal fonksiyonla ifade edilmesi temeline dayanmaktadır (Orhunbilge, 2017 ,5). Basit doğrusal regresyon denklemi yardımıyla, bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni ne oranda etkilediği anlaşılabilir. Panel A’da bağımlı değişken UI GreenMetric

[†] The University of Indonesia GreenMetric (Diğer Ülkeler), <https://greenmetric.ui.ac.id/rankings/ranking-by-country-2021/Turkey>, Erişim Tarihi: 10.06.2022

[‡] https://urapcenter.org/Rankings/2021-2022/World_Ranking_2021-2022, Erişim Tarihi: 10.06.2022

[§] <https://newtr.urapcenter.org/Rankings/2022-2023/GENEL-SIRALAMASI-2022>, Erişim Tarihi: 10.06.2022

diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralaması iken, bağımsız değişken URAP diğer ülkeler akademik başarı sıralaması, Panel B’de bağımlı değişken UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralaması, bağımsız değişken URAP Türkiye akademik başarı sıralaması, Panel C’de bağımlı değişken UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralaması, bağımsız değişken THE Türkiye muhasebe ve finansman alanı akademik başarı sıralaması olarak belirlenmiştir.

Bu verilere göre araştırmanın modeli aşağıdaki gibi ifade edilmektedir;

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 (X_i - \bar{X}) + \varepsilon_i$$

Bu modelde Y_i bağımlı değişken olup UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralamasını, X_i bağımsız değişken olup akademik başarı sıralamasını, β_0 sabit terimi, i gözlenen verileri, ε_i hatayı temsil etmektedir.

Regresyon analizine öncelikle tanımlayıcı istatistikler ve normallik testi ile başlanmıştır. Tablo 2’de çalışmaya ilişkin minimum, maksimum, aralık, ortanca, ortalama ve standart hatayı içeren tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur.

Tablo 2. Tanımlayıcı İstatistikler

Bağımsız Değişken	Descriptives							
	Cases	Min	Max	Range	Median	Mean	Std. Dev.	
PANEL A								
URAP – DİĞER ÜLKELER	68	8000	9300	1300	8325	8365,8088	264,99452	
PANEL B								
URAP -TÜRKİYE	66	2325	8150	5825	5687,5	5485,9848	1514,609	
PANEL C								
THE - TÜRKİYE– MUH. VE FİN	29	3175	8150	4975	5800	5892,2414	1464,202	

Araştırmalarda istatistiki analizin uygulanabilmesi için verilerin, normal dağılım koşulunu sağlaması gerekmektedir. Normallik varsayımını test ederken, gözlem sayısı 29’dan az olduğunda Shapiro Wilks, 29 ve daha büyük olduğunda Kolmogorov- Smirnov (Lilliefors) testi kullanılmaktadır (Kalaycı, 2016, 10). Araştırmadaki gözlem sayıları 29 ve daha yüksek olduğu için Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testinde normal dağılım varsayımının kabul edilmesi için elde edilen p (sig.) değerlerinin % 5’ten büyük olması gerekmektedir.

Tablo 3. Normallik Testi Sonuçları

	Bağımsız Değişken	Kolmogorov-Smirnov		
		Statistic	df	Sig.(p)
PANEL A				
	URAP – DİĞER ÜLKELER	0,105	68	0,062
PANEL B				
	URAP -TÜRKİYE	0,079	66	0,200
PANEL C				
	THE - TÜRKİYE– MUH. VE FİN	0,126	29	0,200

Tablo 3’de sunulduğu üzere % 5 anlamlılık düzeyinde üç veri setindeki (URAP-Diğer Ülkeler, URAP-Türkiye ve THE-Türkiye-Muh.Fin) p değerleri (0,200, 0,200, 0,062) % 5’ten büyük olduğu için verilerin normal dağılım varsayımına uyduğu tespit edilmiştir.

4. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde basit doğrusal regresyon analizi sonuçları sunulmuştur. Aşağıda yer alan Tablo 4’e göre, Panel A ve Panel B’deki p değerleri % 5’in altındadır. Bu sebeple her iki panel için de kurulan modeller istatistiki olarak anlamlı kabul edilmiştir. Fakat Panel C’deki p değerinin % 5’in üzerinde olması nedeniyle Panel C’de kurulan model istatistiki olarak anlamsızdır.

Diğer bir ifade ile Panel A’da bağımsız değişken olan URAP diğer ülkeler akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralaması ve Panel B’de ki bağımsız değişken olan URAP Türkiye akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralaması arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. Fakat Panel C’deki THE Türkiye Muhasebe ve Finansman alanı akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralaması arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Tablo 4. Regresyon Sonuçları

	Bağımsız Değişken	R ²	F	B	Std. Hata	t	Sig.(p)
PANEL A							
	URAP – DİĞER ÜLKELER	0,237	20,484	0,487	0,241	4,526	0,000*
PANEL B							
	URAP -TÜRKİYE	0,078	5,442	0,280	1,379	2,333	0,023*
PANEL C							
	THE - TÜRKİYE– MUH. VE FİN	0,073	2,131	0,270	65,787	1,460	0,156

* $p \leq 0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde URAP diğer ülkeler akademik başarı sıralamasının UI GreenMetric diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralamasının %23,7'sini, URAP Türkiye genel başarı sıralamasının UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralamasının ise ancak %7,8'ini açıklayabildiği görülmektedir.

5. SONUÇ

Ekonomik büyümeyi gerçekleştirmede en önemli unsur olan temel bilginin en önde gelen üreticileri üniversiteler olarak kabul edilmektedir. Üniversiteler ürettikleri bilgi ile günümüz ve gelecekteki karar vericileri eğiterek toplumun değerlerini şekillendirmektedir. Küresel bazda tüm dünyayı tehdit eden küresel iklim krizine bağlı olumsuzlukların ortadan kaldırılabilmesi için üniversitelerde verilen sürdürülebilirlik eğitimi son derece önemlidir. Toplumun tamamının sürdürülebilirlik konusunu içselleştirmesi ve uygulamalarında duyarlı olması için özellikle yükseköğrenimleri sırasında aldıkları eğitim çok önemlidir. Dünyamızın, sürdürülebilirliğini devam ettirmesi adına üniversitelerin verdikleri eğitim yanında, üniversite uygulamalarının ve kampüslerin de sürdürülebilir olması beklenmektedir. Bunun yanında muhasebe çalışanlarının gerek üst yönetime yaptıkları raporlamalar gerekse üst yönetim tarafından alınacak kararları doğrudan etkileme konusunda önemli bir konumda olmaları nedeni ile üniversitelerde sürdürülebilirlik ile ilgili temel eğitim almaları ve bunu içselleştirmeleri de ayrıca önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, 2021 yılı UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralaması ile URAP Türkiye ve diğer ülke üniversitelerinin akademik başarı sıralamaları karşılaştırılmış ve aralarında ilişki olup olmadığı basit doğrusal regresyon yöntemi ile analiz edilmiştir. Ardından benzer ilişkinin, üniversitelerin muhasebe ve finansman alanındaki başarı sıralamaları ile sürdürülebilirlik başarı sıralamaları arasında var olup olmadığını tespit etmek için UI GreenMetric 2021 yılı sıralaması ile THE muhasebe ve finansman alanı 2021 yılı Türkiye başarı sıralaması analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda URAP diğer ülkeler akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric diğer ülkeler sürdürülebilirlik sıralaması arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiş ve başarı sıralamasının sürdürülebilirlik sıralamasının %23,7'sini açıklayabildiği görülmüştür. URAP Türkiye akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric Türkiye sürdürülebilirlik sıralaması arasında da doğrusal yönlü bir ilişki tespit edilirken, başarı sıralaması sürdürülebilirlik sıralamasının ancak %7,8'ini açıklayabilmektedir. THE Türkiye muhasebe ve finansman kategorisi akademik başarı sıralaması ile UI GreenMetric sürdürülebilirlik sıralaması arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Yapılan analiz sonucunda gerek Türkiye'de gerekse diğer ülkelerde akademik başarı sıralamasında yer alan üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralamaları ile akademik başarıları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Fakat diğer ülke üniversitelerinin akademik başarıları ile

sürdürülebilirlik başarıları arasındaki güçlü ilişkinin Türkiye’deki üniversitelerin sürdürülebilirlik sıralamaları ile akademik başarıları arasında bulunduğu söylenememektedir.

Yapılan çalışmalar göstermektedir ki, üniversitelerin sürdürülebilirlik konusuna daha fazla önem vermeleri için akademik başarı sıralaması yapan kuruluşların başarı kriterlerini güncellemeleri ve sürdürülebilirlik faaliyetlerini de bu kriterlere entegre etmeleri gerekmektedir. Böylece üniversiteler sadece akademik başarıya odaklanmak yerine enerji verimliliği, su tasarrufu, atık yönetimi, sürdürülebilirlik müfredatını arttırma gibi yeşil politikalar uygulayarak sürdürülebilir kalkınma için toplumda rol model olabilirler.

YAZARLARIN BEYANI

Bu çalışmada, Araştırma ve Yayın Etiğine uyulmuştur, çıkar çatışması bulunmamaktadır ve bu çalışma için finansal destek alınmamıştır.

AUTHORS’ DECLARATION

This paper complies with Research and Publication Ethics, has no conflict of interest to declare and has received no financial support.

YAZARLARIN KATKILARI

Çalışma Konsepti/Tasarım- ZK, İÖ, İE; Yazı Taslağı- ZK, İÖ, İE; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- ZK, İÖ, İE; Son Onay ve Sorumluluk- ZK, İÖ, İE.

AUTHORS’ CONTRIBUTIONS

Conception/Design of Study- ZK, İÖ, İE; Drafting Manuscript- ZK, İÖ, İE; Critical Revision of Manuscript- ZK, İÖ, İE; Final Approval and Accountability- ZK, İÖ, İE.

KAYNAKÇA

Amaeshi K., Muthuri, J.N., & Ogbechie C. (2019). Incorporating Sustainability in Management Education, An Interdisciplinary Approach, Springer, https://books.google.com.tr/books/about/Incorporating_Sustainability_in_Manageme.html?id=q-t-GDwAAQBAJ&redir_esc=y, Erişim Tarihi:05.07.2022.

Atıcı, K. B., Yasayacak, G., Yıldız, Y. & Ulucan, A. (2021). “Green university and academic performance: An empirical study on UI GreenMetric and World University Rankings”, *Journal of Cleaner Production*, 291, 1-24, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.125289>.

- Bozoğlu, O., & Çiđerim, E. (2022). “Sürdürülebilirlik, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir üniversiteler”. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, Sayı:18. 146-158.
- Burmann, C., García, F., Guijarro, F. & Oliver, J. (2021). Ranking the performance of universities: the role of sustainability. *Sustainability*, 13(23), 1-16, 13286, <https://doi.org/10.3390/su132313286>.
- Carree, M., & Malva, A., & Santarelli, E. (2014). The contribution of universities to growth: empirical evidence for Italy. *The Journal of Technology Transfer*, Springer, vol. 39(3), 393-414, DOI: 10.1007/s10961-012-9282-7.
- Çardak, D, Güngör Tanç, Ş, Tanç, A. & Yağlı, İ. (2022). Türkiye’deki üniversitelerin sürdürülebilirlik çalışmalarının incelenmesi. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Sayı: 66, 83-100. <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1063261>.
- Doğan, G., (2017). Akademik performans odaklı uluslararası üniversite sıralama sistemlerinin genel sıralamalarına ve ölçütlerine göre değerlendirilmesi. (Tez numarası.463233) [Yayımlanmış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Findler, F., Schönherr, N., Lozano, R. & Stacherl, B. (2018). Assessing the impacts of higher education institutions on sustainable development—an analysis of tools and indicators. *Sustainability*, 11(1), 59, 2-19, <https://doi.org/10.3390/su11010059>.
- Filho L.W., Shiel C., Pacho A., Misfud M., Avilla L. V., Brandling L.L., Hill, P.M., Pace, P., Azeiteiro U.M., Vargas, V.R, Caeiroj, S. (2019). Sustainable development goals and sustainability teaching at universities: Falling behind or getting ahead of the pack. *Journal of Cleaner Production*, 232, 285-294.
- Fissi, S., Romolini, A., Gori, E., & Contri, M. (2021). The path toward a sustainable green university: the case of the University of Florence. *Journal of Cleaner Production*, 279, 1-9, <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.123655>.
- Galleli, B., Brito Teles, N., Ramos dos Santos, J., Freitas-Martins, M. & Hourneaux Junior, F. (2020). Sustainability university rankings: a comparative analysis of UI green metric and the times higher education world university rankings. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 23(2), 404-425, <https://doi.org/10.1108/IJSHE-12-2020-0475>.
- Godemann, J., Bebbington, J., Herzig, C., & Moon, J. (2014). Higher education and sustainable development: exploring possibilities for organizational change. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(2), 218-223, <https://doi.org/10.1108/AAAJ-12-2013-1553>.
- IFAC (2015). Accounting for sustainability. From sustainability to business resilience, Guidance & Support Tools, ISBN 978-1-60815-241-4, Erişim Tarihi: 29.01.2023.

- Kalaycı, Ş. (2016). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. 7. Baskı, Asil Yayın Dağıtım.
- Khan, T. (2013). Sustainability accounting courses, Talloires Declaration and academic research, *International Journal of Sustainability in Higher Education*, Vol. 14(1), 42-55, <https://doi.org/10.1108/14676371311288949>.
- Michelsen, G. & Fischer, D. (2017). Sustainability and Education, In M. v. Hauff & C Kuhnke (Eds). Sustainable Development Policy. A European Perspective, London: Routledge.
- Muñoz-Suárez, M., Guadalajara, N. & Osca, J. M. (2020). A comparative analysis between global university rankings and environmental sustainability of universities. *Sustainability*, 12(14), 5759, 1-9, <https://doi.org/10.3390/su12145759>.
- Salvioni, D. M., Franzoni, S. & Cassano, R. (2017). Sustainability in the higher education system: an opportunity to improve quality and image, *Sustainability*, 9(6), 914, 1-27, <https://doi.org/10.3390/su9060914>.
- Schaltegger, S. & Zvezdov, D. (2015). Gatekeepers of sustainability information: exploring the roles of accountants, *Journal of Accounting & Organizational Change*, 11(3), 333-361, <https://doi.org/10.1108/JAOC-10-2013-0083>.
- Shan, Y.G., Zhang, J., Alam, M. & Hancock, P. (2022). Does sustainability reporting promote university ranking? Australian and New Zealand evidence, *Meditari Accountancy Research*, Vol. 30 No. 6, pp. 1393-1418. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-11-2020-1060>.
- Sultanoğlu, B. & Akdoğan, N., (2020). “IIRC çerçevesi kapsamında entegre raporlardaki içerik öğelerinin Türkiye ve uluslararası karşılaştırılması ve entegre raporların düzenlenmesinde sürdürülebilirlik raporlarındaki bilgilerin kullanımı”, *Muhasebe ve Bilim Dünyası Dergisi Özel Sayısı*, 22, 20-46. <https://doi.org/10.31460/mbdd.646683>.
- Times Higher Education (Türkiye – Muhasebe ve Finansman), https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2021/world-ranking#!/page/1/length/25/locations/TUR/subjects/3117/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats, Erişim Tarihi: 10.06.2022.
- Orhunbilge, N. (2017). Uygulamalı regresyon ve korelasyon analizi. 3. Baskı, Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- United Nations Sustainable Development (1992). Agenda 21, <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>, Erişim Tarihi: 06.11.2022.

The University of Indonesia GreenMetric (Diğer Ülkeler),
<https://greenmetric.ui.ac.id/rankings/ranking-by-country-2021/Turkey>, Erişim Tarihi:
10.06.2022.

The University of Indonesia GreenMetric (Türkiye), <https://greenmetric.ui.ac.id/rankings/overall-rankings-2021>, Erişim Tarihi: 10.06.2022.

University Ranking by Academic Performance (Diğer Ülkeler),
https://urapcenter.org/Rankings/2021-2022/World_Ranking_2021-2022, Erişim Tarihi:
10.06.2022.

University Ranking by Academic Performance (Türkiye),
<https://newtr.urapcenter.org/Rankings/2022-2023/GENEL-SIRALAMASI-2022>, Erişim Tarihi:
10.06.2022.

Vare, P. & Scott, W. R. (2007). Learning for a change: Exploring the relationship between education and sustainable development. *Journal of Education for Sustainable Development*, 1 (2), 191-198.
<https://doi.org/10.1177/097340820700100209>.